

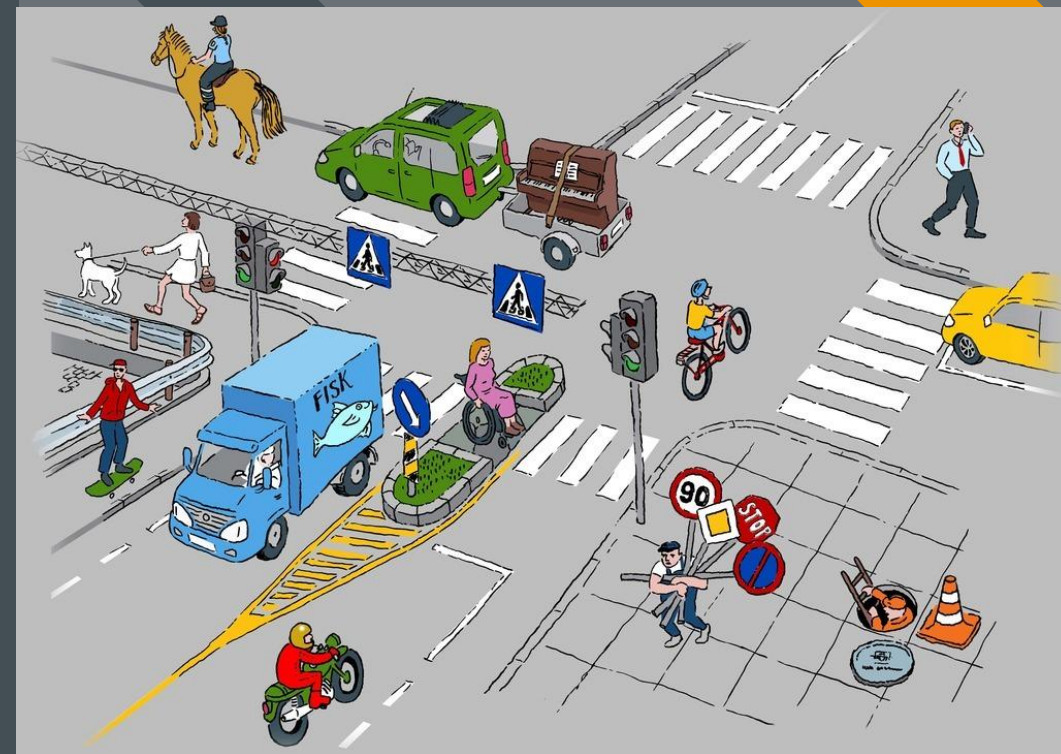

Statens vegvesen

Søknad og vedtak

Kurs i Trafikksignalanlegg 24. og 25. august 2026

Kristin Kråkenes, Myndighet og regelverk, Veg- og gateseksjonen

Illustrasjon: Jon Opseth/ Statens vegvesen

Krav om vedtak?

Type signalanlegg	Signalnummer	Merknad
Signaler for vegkryss og gangfelt	1080, 1082, 1084, 1086, 8088	Krever vedtak fra Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Skyttelsignalanlegg	1080	Krever vedtak fra Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Signaler for tilfartskontroll	1080	Krever vedtak fra Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Kjørefeltsignaler	1090	Krever vedtak fra Statens vegvesen, Transport og samfunn
Tolyssignal	1092	Krever ikke vedtak fra myndighet for trafikksignaler *
Rødt stoppblinksignal	1094	Krever vedtak fra Statens vegvesen, Transport og samfunn
Blinkende signal foran jernbane	1096	Krever uttalelse fra vedkommende banemyndighet og vedtak fra Statens vegvesen, Vegdirektoratet
Gult blinksignal	1098	Krever ikke vedtak fra myndighet for trafikksignaler, men må bare foretas av den ansvarlige for det lyssignal, trafikkskilt eller den veganordning det nyttes i forbindelse med *
Blinkende lyspil	1100	Krever vedtak med hjemmel i Vegtrafikkloven § 7 (vedtaksmyndighet for arbeidsvarsling)

Vedtak - grunnleggende

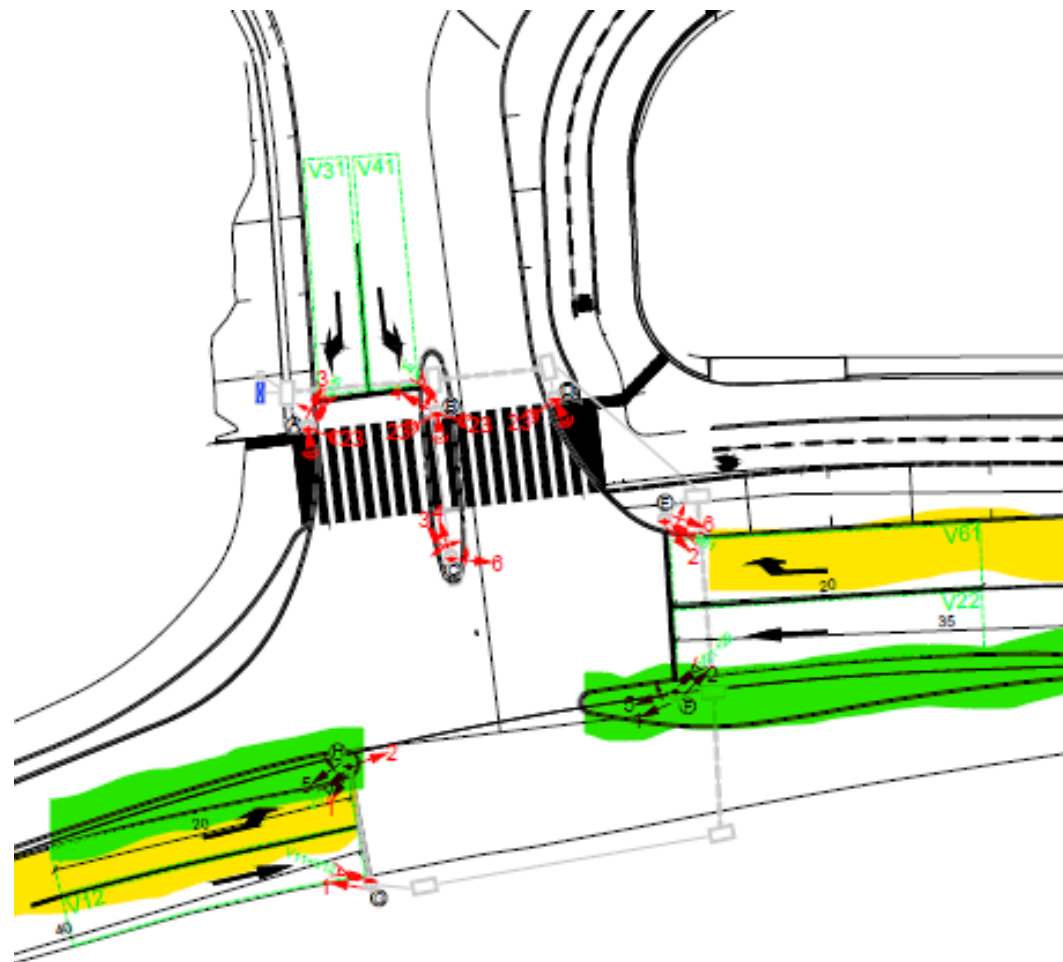
1. Vegdirektoratet er vedtaksmyndighet for oppsetting, endring og nedtaking av trafikksignalanlegg.
2. Myndigheten er delegert til divisjon Transport og samfunn i Statens vegvesen for kjørefeltsignal og stoppblinksignal.
3. Byggherre skal sende inn søknad om oppsetting og nedtaking av signalanlegg til Transport og samfunn. Firmapost@vegvesen.no
4. Transport og samfunn skal sende inn søknad om oppsetting og nedtaking av trafikksignalanlegg de selv ikke kan vedta, til Vegdirektoratet.
5. Midlertidig bruk av regulerende lyssignaler ved arbeidsvarsling krever godkjent arbeidsvarslingsplan med hjemmel i §7 i Vegtrafikkloven.
6. Utforming av midlertidige signalanlegg med kryssende trafikk skal følge samme krav som permanente signalanlegg.
7. Midlertidige signalanlegg som ikke er en del av en arbeidsvarslingsplan skal det søkes om vedtak på samme måte som for permanente signalanlegg.

Når skal det søkes om vedtak?

- Søknad skal sendes så tidlig at det kan tas hensyn til eventuelle forbehold eller betingelser i vedtaket i byggeplanfasen.
- Behov for arealbruk til signalregulering må være på plass før bruken av arealene er bestemt. Ofte vil det være i reguleringsplanfasen. Trafikkavvikling og faseplaner har betydning for antall felt og arealbruk.
- Ved søknad i tidlig fase, må det leveres tilstrekkelig dokumentasjon til at det kan fattes et vedtak. Detaljer som er uavhengig av arealbruk og trafiksikkerhet kan sendes inn senere for å komplettere søknaden. F.eks detaljerte beskrivelser som Sk-skjema, detaljert M-tegning, endelig skiltplan (signalrelevante forhold).
- Dersom det ikke søkes tidlig nok kan det senere vise seg at regulert løsning ikke kan etableres fordi løsningen ikke tilfredsstiller vedtaksmyndighetenes krav til signalregulering. Det kan bli kostbart.

Nødvendige arealer som må fastsettes i tidlig fase

- Er det bruk for høyre eller venstresvingefelt?
- Da vil det også være bruk for trafikkøyer
- Hva med syklistar og gående? Nok areal
- Et eller to felt fra sideveg?

Skal det søkes for alle endringer?

Det skal sendes søknad om vedtak ved følgende endringer i eksisterende signalregulerte kryss, gangfelt, skyttelsignalanlegg og tilfartskontroller:

- Innføring/ fjerning av kjørefelt, sykkel felt, kollektivfelt eller fotgjengerkryssing i signalanlegg.
- Innføring av parallelle veger som sykkelveger eller kollektivgater.
- Innføring av nye signalgrupper.
- Endring i krysset som medfører endringer i sikkerhetsmatrisen på mer enn 3 sekund.
- Endringer som vil medføre behov for å få godkjent fravik fra N303 Trafikksignalanlegg.

Det er bare dokumentasjon som er relevant for endringen som skal sendes inn. Bygging av vedtakspliktige signalanlegg skal ikke startes før vedtak foreligger

Når er det **ikke** nødvendig å sende søknad ved endringer?

Eksempel på endringer som kan gjøres i eksisterende signalanlegg uten å sende søknad:

- Flytting av stopplinje
- Mindre geometriske endringer som medfører mindre enn 3 sekunders endring i sikkerhetsmatrisen
- Deteksjon
- Deteksjonslogikk som f.eks. luketider
- Kollektivprioritering (virkemåte og logikk)
- Grønntider
- Flytting/supplering av lyshoder og stolper innenfor kravene i N303.

Hvem skal uttale seg til søknad?

Uttalelser som skal vedlegges søknaden:

- Kommunen
- Politi
- Fylkeskommunen (dersom tiltaket direkte eller indirekte vil påvirke fylkesveg)

Statens vegvesen (Transport og samfunn) skal uttale seg, men de uttaler seg som en del av saksgangen.

Kommune og fylkeskommune skal uttale seg selv om kommunen eller fylket er byggherre.

Byggherre må angi i søknaden hvordan de har vurdert uttalelsene. Har det ført til endringer i løsningen? Eller en risikovurdering? Eller at kommentarene ikke er relevante for løsningen?

Hva skal en søknad inneholde?

Trafikkteknisk vurdering for oppsetting og endring av **signalregulert kryss og gangfelt, skyttelsignalanlegg, tilfartskontroll og blinkede signal foran jernbane**. Krav til materiale som skal følge søknaden. Dersom noe materiale ikke er relevant, skal det begrunnes hvorfor det ikke er relevant.

1. Dokument som i skal inneholde **bakgrunn, mål, ny situasjon og konsekvenser** (se neste bilde)
2. Uttalelse fra politi, kommune og fylkeskommunen (dersom signalreguleringen direkte eller indirekte påvirker fylkesveg).
3. M-tegning (inkl. vegmerking).
4. L-tegning, eventuelt kan trafikkregulerende skilt vises på M-tegningen.
5. Faseplaner og virkemåte f.eks. SK-skjema (signalvekslingskjema).

Innhold i dokument:

- Oversiktskart og eventuelt bilder
- Beskrivelse av eksisterende forhold. Trafikkmengder for de ulike trafikantergruppene, ulykker, fartsgrense og fartsnivå, geometri. Eventuelt også andre forhold som beskriver eksisterende forhold og har betydning for videre vurdering
- Ved endring av signalanlegg, opprinnelig vedtaksnummer
- Målsetting og beskrivelse av ny situasjon
- Vurdering av alternative prinsippløsninger/krysstyper
- Trafikkbelastning for dimensjonerende time
- Vurdering mot kriterier for signalregulering gitt i denne normalen
- Faseplaner og beskrivelse av virkemåte
- Kapasitetsberegninger
- Vurdering av eventuell samkjøring av flere trafikksignalanlegg
- Saksnummer for eventuelt innvilgede fravik fra N303 Trafikksignalanlegg
- Søknader om fravik innsendt som en del av vedtakssøknaden skal inneholde samme informasjon som framgår av fraviksskjema. [\(Fraviksskjema finner du her\)](#)Ekstern lenke
- Relevante fravik fra andre normaler skal beskrives
- Konsekvenser for de ulike trafikantergruppene
- Konklusjon

Hva skal en søknad inneholde?

Trafikkteknisk vurdering for oppsetting av **kjørefeltsignal** og **rødt stoppblinksignal** langs vei og i tunnel

1. Dokument som skal inneholde:

- Oversiktskart og eventuelt bilder
- Beskrivelse av eksisterende forhold og målsettinger
- Vurdering av behov og belyse konsekvenser
- Vurdering av trafikkregulerende skilt og signaler
- Vurdering mot kriteriene for signalregulering i denne vegnormalen
- Saksnummer for eventuelt innvilgede fravik fra N303 Trafikksignalanlegg og andre normaler
- Søknader om fravik innsendt som en del av vedtaksøknaden skal inneholde samme informasjon som framgår av fraviksskjemaet [\(Fraviksskjemaet finner du her.\)](#)*Ekstern lenke*
- Konklusjon

2. Uttalelse fra politi, kommune og fylkeskommunen (dersom signalreguleringen direkte eller indirekte påvirker fylkesveg).

3. Skiltplan (L-tegning).

4. Trafikkplaner og virkemåte for skilt og signaler for alle hovedreguleringer og overganger mellom reguleringer.

Hva skal en søknad inneholde?

Trafikkteknisk vurdering for **nedtaking** av trafikksignalanlegg. Krav til materiale som skal følge søknaden:

1. Dokument som skal inneholde:

- Oversiktskart
- Beskrivelse av eksisterende forhold
- Opprinnelig vedtaksnummer
- Beskrivelse av målsetting ved fjerning av trafikksignalanlegget
- Vurdering av alternative prinsippløsninger/ krysstyper herunder forbedring av trafikksignalanlegget. Belyse konsekvenser for de ulike trafikantgruppene

2. Uttalelse fra politi, kommune og fylkeskommunen (dersom signalreguleringen direkte eller indirekte påvirker fylkesveg).

Blir alle søknader vedtatt?

Vegdirektoratet vil normalt fatte vedtak om signalregulering ut fra en helhetsvurdering der den trafikktekniske vurderingen som skal følge søknaden står sentralt

- Nei, ikke alle søknader blir vedtatt.
- De fleste blir vedtatt. Vi gir tilbakemelding dersom det er behov for justeringer. Oppdatert dokumentasjon må sendes inn før vedtak kan fattes.
- Vedtaket som fattes sier at trafikken på stedet skal reguleres som beskrevet i søknaden.
- Ved endringer (se tidligere i presentasjonen) i eksisterende trafikksignalanlegg skal det sendes inn ny vedtakssøknad.

Hva forsinker en vedtakssøknad?

1. Dersom den ikke er komplett.
2. Om den ikke er tilstrekkelig kvalitetssikret.
3. Fravik som ikke omtalt eller risikovurdert.
4. Mål og resultat i søknaden stemmer ikke overens.
5. Andre forhold som ikke er omtalt, men som vil ha betydning for avvikling eller trafikksikkerhet som nærhet til f.eks andre kryss, holdeplasser...
6. Uenighet mellom prosjekt, vegmyndighet eller andre høringsparter. Avklaringer må gjøres før det søkes om oppsetting/ endring eller nedtaking av signalanlegg. Lokalt samarbeid og forankring i prosessen er viktig.

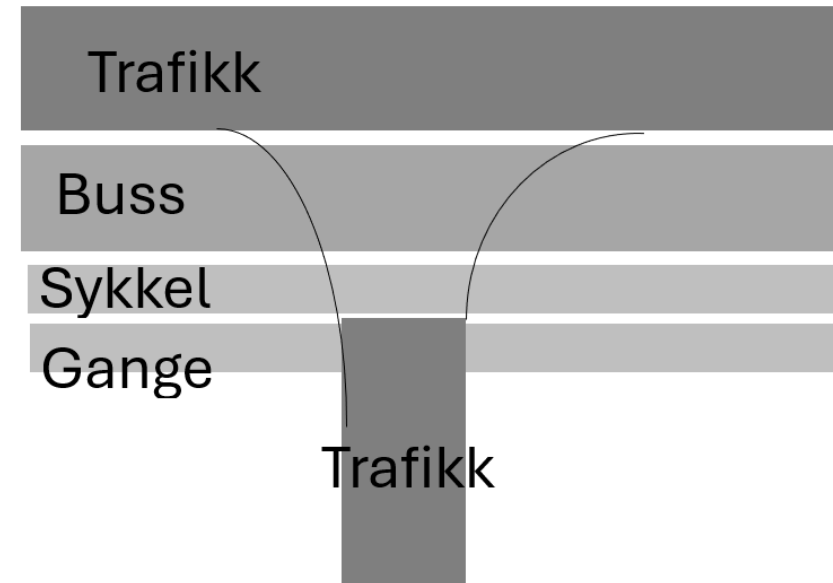
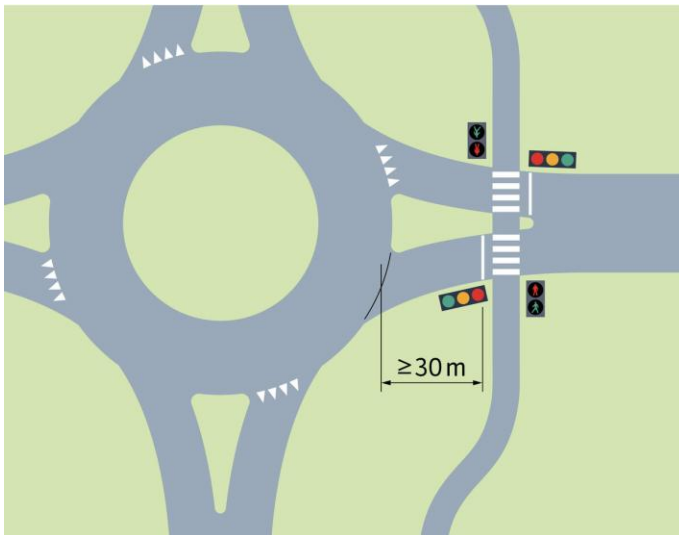
Begrensninger – oppsett av signalanlegg

- Signalanlegg skal ikke anlegges på steder hvor forholdene er slik at signalene vil komme overraskende på trafikantene.
- Skiltet fartsgrense ved signalanlegg skal ikke være høyere enn 60 km/t.
- Signalanlegg skal ikke anlegges på steder hvor vegens fartsnivå, uttrykt med 85% fraktilen, overskrider 65 km/t.
- Gangfelt i umiddelbar tilknytning til høyreregulerte kryss, skal som hovedregel ikke signalreguleres uten at hele krysset innlemmes i signalanlegget.

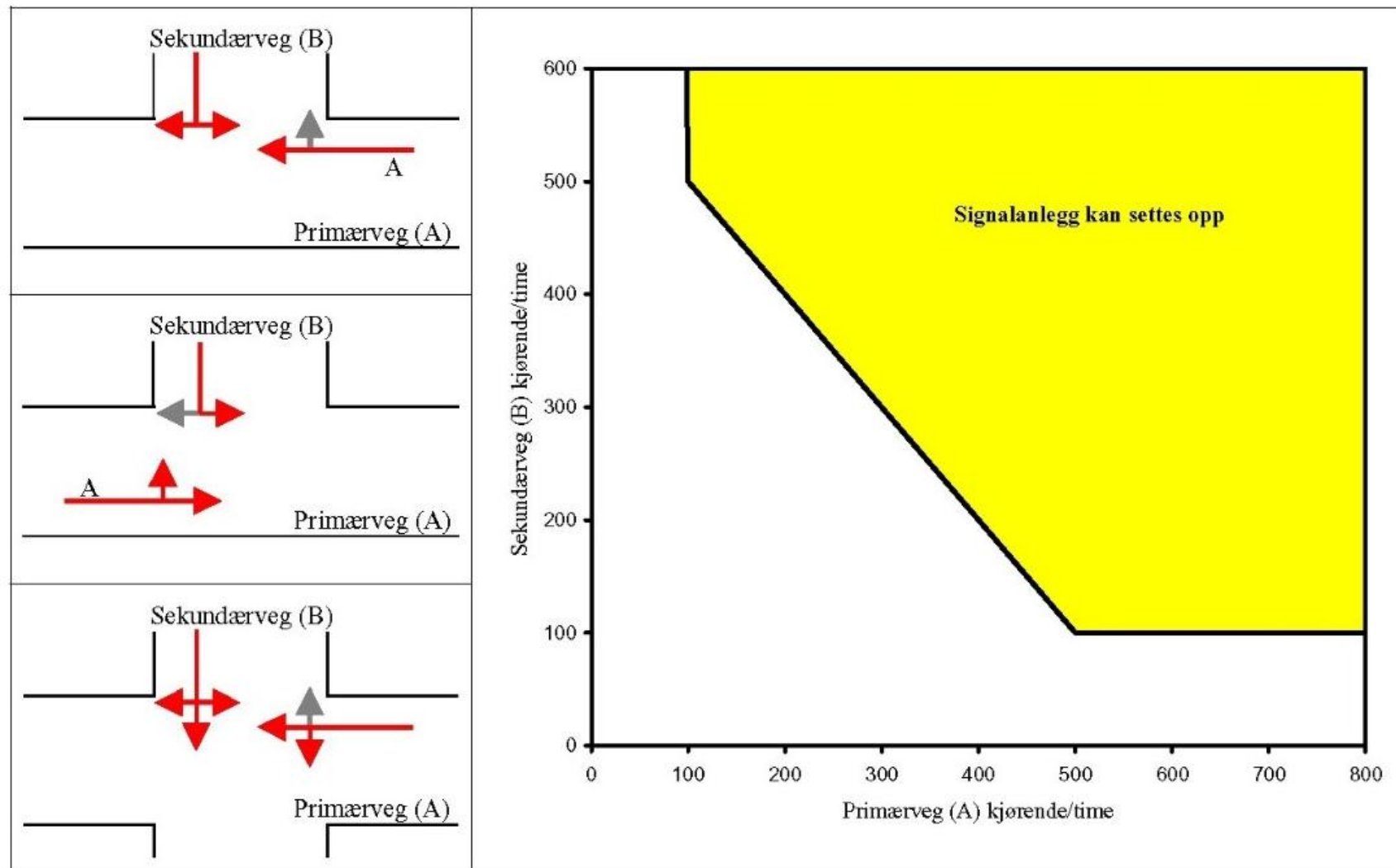
Begrensninger – oppsett av signalanlegg

- Avstand mellom en rundkjørings ytterkant og et signalregulert gangfelt skal være minst 30 meter.
- Avstand mellom signalregulert kryss eller gangfelt og nærmeste kryss eller gangfelt skal være så lang at god trafiksikkerhet og trafikkavvikling ivaretas.
- Ved planlegging av separat sykkelveg eller kollektivgate gjennom et signalregulert kryss skal konsekvensene det har for framkommelighet, trafiksikkerhet og lesbarhet beskrives.

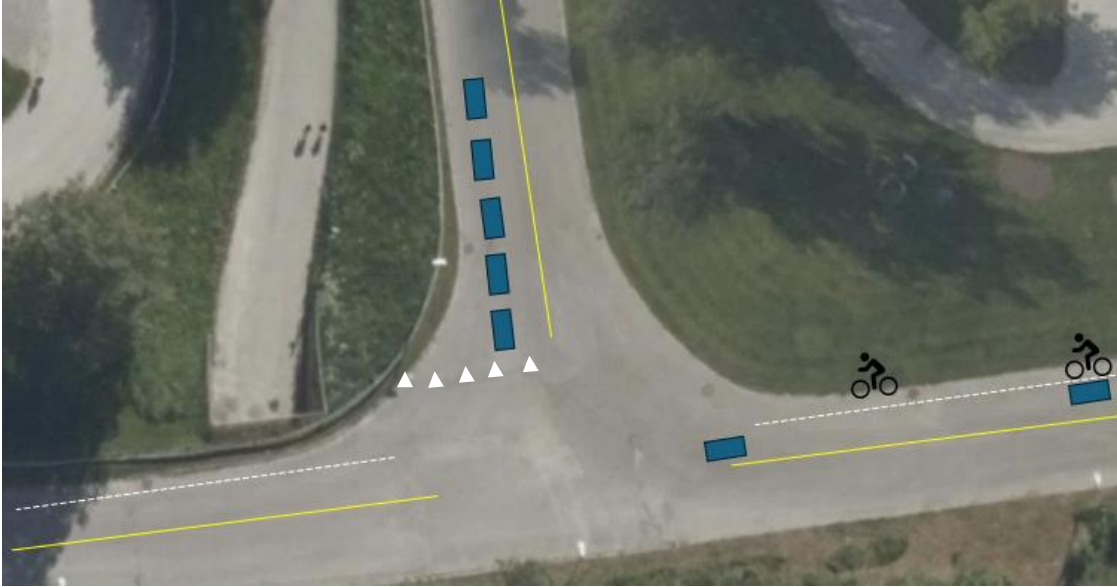

Kriterier for signalregulering - Trafikkvolum

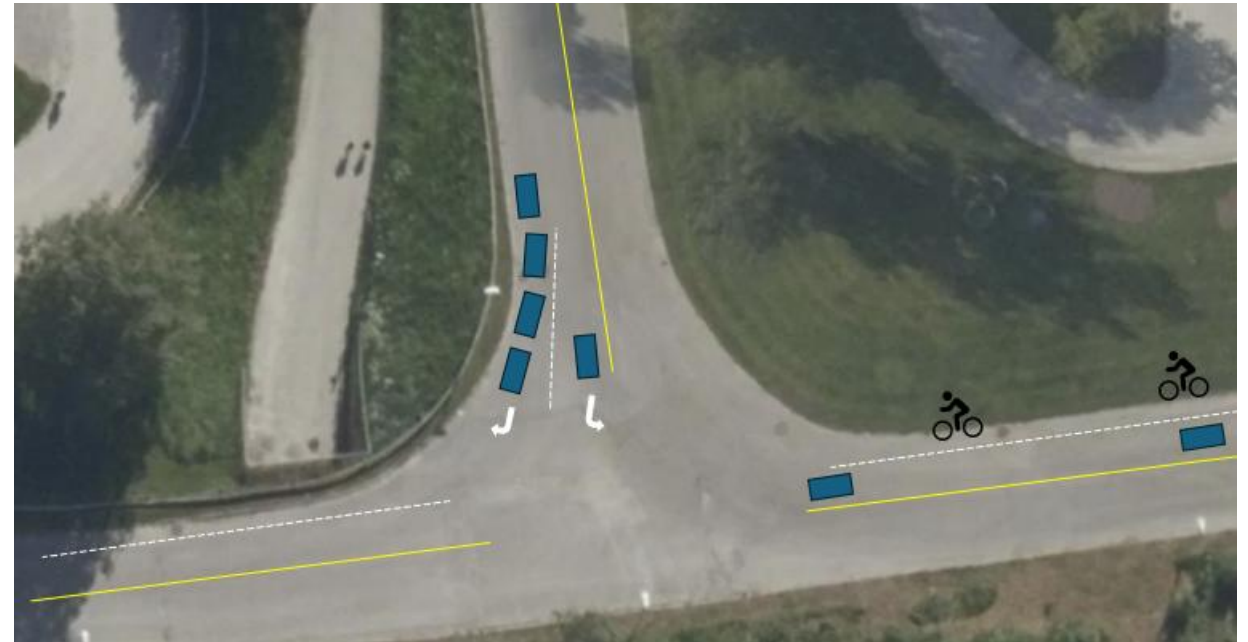
Kjørende i kjørefelt.
Syklende i sykkelfelt og
kjørefelt (0,5 kjøretøy)

Eksempler – samme trafikkmengde. Signal eller vikeplikt

I arealplanen må det avklares om det skal være ett eller to felt fra sideveg. Hvilken regulering skal velges?

Kriterier for signalregulering - Gangfelt

Gående i gangfelt

Syklende som krysser i
og ved gangfelt

Fartsgrense	85%- fraktil (km/t)	Trafikkmengde (ÅDT)	Gående/syklende (ant./maks. time)
	-	5000 – 8000	>30
		>8000	>20
	-	5000 – 8000	>20
		>8000	>10
	-	5000 – 8000	>20
		>8000	>10
	< 65*	>2000	>20

Kriterier for signalregulering

Trafikksignalanlegg **kan** oppsettes dersom ett av kriteriene er oppfylt og forholdet ikke kommer i strid med de ovennevnte begrensningene

Kriteriene er i utgangspunktet minstekrav og innebærer **ikke en anbefaling** om signalregulering.

I tillegg er det andre forhold som også er en del av kriteriene som skal vurderes:

- Kollektivtrafikk vurderes særskilt med tanke på framkommelighet
- Komplekse kryss med mange konflikter er ikke ønskelig. Der det likevel planlegges komplekse kryss med mange trafikantgrupper og mange konfliktpunkt må etablering av signalregulering vurderes spesielt
- Samordnet regulering. Kryss som er lokalisert i områder med samordnede signalanlegg kan signalreguleres selv om de ikke oppfyller kriterier.

Løsninger som velges skal uansett underlegges vegmyndighetens trafikktekniske vurderinger og prioriteringer av tiltak

Avslag

Forhold som kan føre til avslag

- Løsninger som ikke er innenfor kriteriene
- Ikke trafikksikre løsninger
- Ikke gode, helhetlige, intuitive og gjenkjennbare løsninger
- Lange omløpstider og lange ventetider for fotgjengere
- Systemskifter
- Ikke konsistent argumentasjon. Mål og beskrivelse må passe sammen

Oppsummering

- Søknaden må beskrive bakgrunn, mål og konsekvenser for alle trafikantergrupper
- Lag enkle, gode, helhetlige, gjenkjennbare løsninger som ivaretar alle trafikanter
- Det skal være enkelt å handle riktig for trafikantene
- Bruk så få skilt som mulig
- Unngå systemskifter
- Bruk få faser
- Høy belastningsgrad for bilister
- Unngå lang ventetid for syklister og fotgjengere
- Ikke alle nye løsninger er gode løsninger
- Ta kontakt med oss om det er noe dere vil diskutere. Gjelder spesielt hvis dere planlegger spesielle løsninger
- Husk at vår oppgave er å sikre gode, gjenkjennbare løsninger for hele landet

